

## A „Mátra-vidék mindenese”

### Fülöp Lajos 85 éves

85. születésnapján, 2017 augusztusában Gyöngyösön köszöntötték Fülöp Lajos nyelvészt, és a Vachott Sándor Könyvtár egy szép, képes kis füzetet is kiadott a tiszteletére. A 23 írást, személyes emlékeztést és fényképeket tartalmazó kiadványnak nincs kolofonja, de a felkérésekből kikövetkeztethető, hogy ösztönzője, szerkesztője Lisztóczy László és Selmeczi Kovács Attila voltak.

Fülöp Lajos nyelvész – nekem és sokaknak: tanár úr – az ELTE Mai Magyar Nyelvi Tanszékeről vonult nyugdíjba. 60. születésnapjára a Néprajzi Múzeum jelentetett meg egy kis köszöntő kötetet Balázs Géza és Selmeczi Kovács Attila szerkesztésében (Nép-nyelv. Tanulmányok Fülöp Lajos 60. születésnapjára, Néprajzi Múzeum, Budapest, 1992), ebben főleg egyetemi nyelvész kollégái köszöntő tanulmányai kaptak helyet. Fülöp Lajos nyugdíjas éveit egyre intenzívebb munka jellemzi. Munkásságának középpontjába ismét a szülőföld, a Mátraalja, Gyöngyös művelődéstörténetének feltárása és közzététele került. Csak néhány fontosabb munkára hívom fel a figyelmet

Fülöp Lajos saját munkái:

Gyöngyös irodalmi öröksége. Tanulmányok, írói arcképek és pályarajzok. Pallas, Gyöngyös, 2001.

Gyöngyöspatai népmesék. Pallas, Gyöngyös, 2003.

Ugyanebből az évből emeljük ki Fülöp Lajos fontos tanulmányát is: Berze Nagy János népmesekutató munkássága (A „Hevesi Kalevalá”-tól a „Baranyai Kalevalá”-ig). Mátrai Tanulmányok, Gyöngyös, 2003, 173–92.

Mátrai monológ. Versek és műfordítások. Konturs Kft., Gyöngyös, 2013.

Lisztóczy Lászlóval közösen szerkesztett munkák:

*Emlékeim. Vachott Sándor versei.* Gyöngyös Város Önkormányzata, Gyöngyös, 2005.

- Vachott Sándorné: *Rajzok a múltból. Emlékiratok (Szemelvények)*. Vachott Sándor Városi Könyvtár, Gyöngyös, 2007.
- Tudós tanárok a gyöngyösi gimnáziumból*. Berze Nagy János Gimnázium és Szakiskola, Konturs Kft., Gyöngyös, 2011. – Többek között Alszeghy Zsolt, Bán Imre, Berze Nagy János arcképével.
- Költők, írók és tudósok a gyöngyösi gimnáziumból*. Konturs Kft., Gyöngyös, 2013. A 16 pályaképből nyelvészeti szempontból is fontos kiemelni Bugát Pál portréját.
- Hegyhimmusz. A Mátra a magyar költészetben*. Vachott Sándor Városi Könyvtár, Gyöngyös, 2014. – A népdalok mellett több verssel szerepel Sík Sándor, Rónay György, Zalár József, Tóth Sándor, Bozók Ferenc.
- „Mit láng elpusztít, láng felépíti újra”. Az 1917. május 21-i gyöngyösi tűzvész centenáriumi emlékkönyve*. Vachott Sándor Városi Könyvtár, Gyöngyös, 2017. – A tudósítások, emlékezések, tanulmányok mellett tanulságosak az országos részvét dokumentumai Berzeviczy Alberttől Szép Ernőig, Jászai Maritól Rippl-Rónai Józsefíg

Ahogy említettem, 1992-ben a Néprajzi Múzeum kiadásában megjelent köszöntőkönyvben főleg nyelvészek, ELTE-munkatársak köszöntötték Fülöp Lajost. 2012-ben Lisztóczy László szerkesztésében Selmeczi Kovács Attila társszerkesztésében egy bővebb, 33 írásból álló, tisztelők, barátok, tanítványok (és családtagok) által írt szép köszöntőkötet jelent meg a Dsida Jenő Baráti Kör (Eger) és a Konturs Kft. (Gyöngyös) kiadásában: *Emlékkönyv Fülöp Lajos nyolcvanadik születésnapjára*. És most, a 85. születésnapra a már szintén említett gyöngyösi kiadvány.

Gyöngyöst a helyiek sokszor „gyöngy városnak” nevezik. Ha létezik „gyöngyösiség” (és miért ne létezne?), akkor Fülöp Lajos ennek legelkötelezettebb képviselője. De neveztek már a „Mátra-vidék mindenésének is”. Élete, munkássága mindig vissza-visszatér a szülőföldhöz, példát mutatva arra, hogy gyökereinket ne feledjük. Isten éltesse 85. születésnapján!

Balázs Géza

egyetemi tanár  
Eötvös Loránd Tudományegyetem  
Mai Magyar Nyelvi Tanszék